

Dosarul nr. 3ra-314/2022
2-17105235-01-3ra-06042022

Prima instanță : Judecătoria Orhei, sediul Șoldănești (jud: R. Moșneaga)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciună, V. Clima, Gr. Dașchevici)

DECIZIE

25 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru

examinând recursul depus de Vladimir Nicolai,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vladimir Nicolai împotriva Primăriei satului Mateuți, raionul Rezina, terț Întreprinderea Mixtă „Servicom - Mateuți” cu privire la anularea dispozițiilor și încasarea despăgubirilor pentru lipsa forțată de la muncă,

împotriva deciziei din 3 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul depus de către Primăria satului Mateuți, raionul Rezina și a fost casată hotărârea din 14 septembrie 2020 a Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești și emisă o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă :

La 24 noiembrie 2015, Vladimir Nicolai a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei satului Mateuți, raionul Rezina, terț Î.M. „Servicom - Mateuți” privind anularea dispozițiilor, restabilirea în funcție și încasarea salariului, încasarea despăgubirilor pentru lipsa forțată de la muncă.

În motivarea acțiunii reclamantul a relatat despre faptul că, la 5 august 2015 Primarul satului Mateuți, raionul Rezina a adoptat dispoziția nr. 22-C „Cu privire la organizarea anchetei de serviciu, pe faptul prescripției sanitare a Serviciului Supraveghere de Stat a sănătății publice Rezina din 3 august 2015”.

A susținut că, în temeiul anchetei de serviciu, la 24 august 2015, Primarul satului Mateuți a adoptat dispoziția nr. 25-C „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, prin care i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară „avertisment”.

A considerat reclamantul că sancțiunea disciplinară „avertisment” este neîntemeiată și nelegitimă, deoarece conform rezultatelor de laborator s-a depistat că, calitatea apei potabile furnizate grădiniței de copii nu corespunde normelor sanitare.

A indicat reclamantul faptul că, în calitate de director al Î.M. „Servicom - Mateuți” nu a fost informat, nu a fost prezent, nici la preluarea probelor la analiza apei colectate de la

grădinița de copii, fapt despre care conform contractului, întreprinderea urma să fie anunțată despre preluarea probelor la 5 august 2015. Informația respectivă a fost comunicată Primarului prin scrisoarea nr. 52 din 12 august 2015.

A susținut că, problema dată a fost rezolvată în regim de urgență, iar rezultatele repetate ale analizei apei au corespuns cu cerințele normei sanitaro-epidemiologice.

La 2 septembrie 2015, Primarul satului Mateuți a adoptat dispoziția nr. 26-C „Cu privire la organizarea anchetei de serviciu” pe faptul neprezentării în termen stabilit a informației solicitate repetat către APL, manifestând neglijență în serviciu.

În baza anchetei menționate, Primarul satului Mateuți la 11 septembrie 2015 a adoptat dispoziția nr. 28-C „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, prin care i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară „mustrare”, pentru neprezentarea explicațiilor.

La fel, reclamantul consideră că sancțiunea disciplinară „mustrare” este neîntemeiată și ilegală, menționând că, la demersul Primarului satului Mateuți din 29 iulie 2015, înregistrat sub nr. 120, a prezentat răspunsul prin scrisoarea nr. 50 din 30 iulie 2015, în care a explicat situația curentă reală, privind problemele apărute în procesul de lucru. A explicat că, este imposibil în termen atât de scurt de efectuat verificarea metrologică a contorului de apă pentru sursa alternativă de apă, cu atât mai mult că nu au fost prevăzute nici surse financiare pentru acest lucru.

Prin scrisoarea nr. 51 din 31 iulie 2015 a prezentat răspunsul la demersul Primarului satului Mateuți nr. 121 din 29 iulie 2015, și a prezentat documentele solicitate de primar, fapt ce se confirmă prin semnătura olografă a primarului.

La 23 septembrie 2015, Primarul satului Mateuți a adoptat dispoziția nr. 30-C „Cu privire la organizarea anchetei de serviciu” pe faptul acumulării datoriilor până la 1 august 2015 către salariați și către furnizorul de energie electrică.

În temeiul acestei anchete de serviciu la data de 5 octombrie 2015 prin dispoziția nr. 37-C „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, a fost sancționat disciplinar „mustrare aspră”, pentru neglijența manifestată în serviciu și acumulării datoriilor către salariați și către furnizorul de energie electrică.

În opinia reclamantului, sancțiunea disciplinară „mustrare aspră” este neîntemeiată și ilegală, deoarece din darea de seamă a Î.M. „Servicom - Mateuți” din 26 iunie 2014 prezentată Consiliului local Mateuți, situația economică a întreprinderii era cunoscută de toți consilierii locali inclusiv și de Primarul satului Mateuți, d-na Angela Ursachi, aceasta fiind persoană interesată în perturbarea activității întreprinderii Î.M. „Servicom - Mateuți” pentru a asigura populația satului Mateuți cu apă potabilă achita lunar plata pentru energia electrică, serviciile sanitaro - epidemiologice, impozitele și taxele, iar ulterior, salariile angajaților.

A mai indică faptul că, la propunerea Primarului satului Mateuți, Consiliul local nou ales, a votat preluarea activelor întreprinderii și privarea de dreptul de a colecta datoriile.

La 5 octombrie 2015, Primarul satului Mateuți a adoptat dispoziția nr. 38-C „Cu privire la organizarea anchetei de serviciu” pe faptul inacțiunilor referitor la reclamația S.A. „Red Nord” din 21 septembrie 2015.

În temeiul anchetei de serviciu, la 9 octombrie 2015, Primarul satului Mateuți, a adoptat dispoziția nr. 39-C „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, prin care i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară „concedierea”.

A considerat reclamantul că dispoziția nr. 39-C „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, prin care i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară „concedierea” este ilegală și

neîntemeiată, indicând că, activele au fost transmise Primăriei satului Mateuți prin actul din 1 septembrie 2015, în temeiul deciziei nr. 4/4 din 13 august 2015.

Respectiv a considerat reclamantul că la 1 septembrie 2015 nu mai purta răspundere pentru exploatarea utilajului electric al întreprinderii. Învinuirea adusă precum că utilajul electric avea un consum excesiv de energie electrică este un motiv neîntemeiat, consumul de energie electrică fiind înregistrat de către contorul electric.

A mai menționat reclamantul că primind reclamația la 21 septembrie 2015, a informat Primarul satului Mateuți despre situația creată, prezentând secretarului Consiliului local scrisoarea nr. 58 din 28 septembrie 2015.

A susținut reclamantul că în acea perioadă a prezentat Primarului satului Mateuți explicațiile nr. 59 din 29 septembrie 2015, răspuns la nr. 182 din 25 septembrie 2015, nr. 60 din 2 octombrie 2015 la nr. 185 din 29 septembrie 2015, nr. 61 din 8 octombrie 2015, prin care a prezentat explicațiile solicitate și din care se constată că vina pentru situația creată nu-i aparține.

A solicitat reclamantul Nicolai Vladimir în cererea de chemare în judecată anularea dispozițiilor Primarului satului Mateuți nr. 25-C din 24 august 2015, nr. 28-C din 11 septembrie 2015, nr. 37-C din 5 octombrie 2015 și nr. 39-C din 9 octombrie 2015 cu restabilirea acestuia în funcție de director Î.M. „Servicom - Mateuți” cu încasarea salariului pentru lipsa forțată de la muncă.

Prin hotărârea din 22 august 2016 a Judecătorei Rezina, acțiunea înaintată de Nicolai Vladimir a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 14 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul depus de avocatul Aurel Gonciar în interesele reclamantului Nicolai Vladimir, a fost casată integral hotărârea din 22 august 2016 a Judecătorei Rezina cu remiterea pricinii spre rejudecare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Prin hotărârea din 14 septembrie 2020 a Judecătorei Orhei, sediul Șoldănești, a fost admisă parțial acțiunea înaintată de Vladimir Nicolai împotriva Primăriei satului Mateuți, raionul Rezina, terț Î.M. „Servicom - Mateuți” privind anularea dispozițiilor, restabilirea în funcție și încasarea salariului, încasarea despăgubirilor pentru lipsa forțată de la muncă. Au fost anulate, ca fiind ilegale, dispozițiile Primarului satului Mateuți, raionul Rezina nr. 25-C din 24 august 2015 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, nr. 28-C din 11 septembrie 2015 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, nr. 37-C din 5 octombrie 2015 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, nr. 39-C din 9 octombrie 2015 „Cu privire la concediere”. A fost dispusă încasarea din contul Primăriei satului Mateuți, raionul Rezina în beneficiul lui Nicolai Vladimir cu titlu de despăgubire morale pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă 9 octombrie 2015 – 14 septembrie 2020, în mărime nu mai mică decât salariul mediu al salariatului pentru această perioadă. A fost dispusă încasarea din contul Primăriei satului Mateuți, raionul Rezina în beneficiul lui Nicolai Vladimir în locul restabilirii la locul de muncă o compensație în mărime de trei salarii medii lunare ale salariatului. În rest, pretențiile au fost respinse, ca neîntemeiate. (f.d.10/34, Vol.III)

La 7 octombrie 2020, în termenul prevăzut de art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, Primăria satului Mateuți, raionul Rezina a depus cerere de apel nemotivată (f.d.8, Vol.III), iar la 5 ianuarie 2021, a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii din 14 septembrie 2020 a Judecătorei Orhei, sediul Șoldănești, solicitând casarea hotărârii contestate și

emiterea unei decizii prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de Vladimir Nicolai (f.d.46/67, Vol.III).

Prin decizia din 3 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul depus de Primăria satului Mateuți, raionul Rezina, a fost casată integral hotărârea din 14 septembrie 2020 a Judecătorei Orhei, sediul Șoldănești, și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea înaintată de Vladimir Nicolai a fost respinsă. (f.d.135,136/153, Vol.III)

Pentru a decide astfel, instanța de apel prin prisma normelor de drept relevante speței deduse judecării, a conchis că, prima instanța eronat a ajuns la concluzia privind admiterea cerințelor reclamantului, din următoarele considerente.

După cum rezultă din actele cauzei, Î.M. „Servicom - Mateuți” a fost fondată prin Decizia Consiliului sătesc Mateuți nr. 2/1 din 16 martie 2012. (f.d.137/163 - Vol. I)

Prin Decizia Consiliului sătesc Mateuți nr.1/2 din 12 martie 2013 cu privire la transmiterea în gestiunea economică a Î.M. „Servicom-Mateuți” a mijloacelor fixe, acesteia din urmă i-au fost transmise mijloace fixe în gestiune economică în valoare de 3166,1 mii lei și active materiale nefinisate în valoare de 250,4 mii lei, inclusiv rețea de apeduct, stație de pompare Boșernița, o pompă de pompare a apei, iar reclamantul Nicolai Vladimir a fost angajat în calitate de administrator a Î.M. „Servicom-Mateuți”, fiind încheiat în acest sens, contractul individual de muncă nr.12 din 17 iulie 2013. (f.d.115, Vol. I)

Din sensul capitolului IV din Statutul Î.M. „Servicom Mateuți”, înregistrat la 11 aprilie 2012, administratorul este numit și eliberat din funcție de către Primar, angajarea este legalizată printr-un contract individual de muncă.

Conform pct. 4.4 din Statutul Î.M. „Servicom Mateuți”, administratorul poartă răspundere materială pentru obligațiunile întreprinderii pe care o conduce, precum și pentru neexecutarea sau executarea neconformă a obligațiilor sale, stipulate în contractul individual de muncă. (f.d.164, Vol. I)

Potrivit pct. 4.6 din Statutul Î.M. „Servicom Mateuți”, administratorul poate fi eliberat din funcție înainte de expirarea termenului contractului, potrivit temeiurilor prevăzute de contract sau de lege.

Cu privire la cerința reclamantului de anulare a dispoziției Primarului s. Mateuți nr. 25-C din 24 august 2015 privind aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de avertisment, se rețin următoarele.

La 3 august 2015, Serviciul Supraveghere de Stat a Sănătății Publice Rezina, urmare a preluării probelor, a depistat că calitatea apei potabile furnizată grădiniței de copii, cât și tuturor consumatorilor din localitate, nu corespundea normelor sanitare, fapt confirmat prin prescrierea sanitară nr. 020/270 din 3 august 2015.

Astfel, instanța de apel analizând prevederile pct. 96 subpct. 3 și 4 din Regulamentul privind folosirea sistemelor comunale de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 656 din 27 mai 2002 (în vigoare la data emiterii ordinului nr. 25-C), punctele 11 – 13 și 15 din Normele sanitare privind calitatea apei potabile, aprobate prin anexa nr.2 la Hotărârea Guvernului nr.934 din 15 august 2007, cu privire la calitatea apei și obligațiile furnizorului de apă, a constatat că reclamantul Nicolai Vladimir, în calitate de administrator al Î.M. „Servicom - Mateuți” nu a îndeplinit obligațiile legale de monitorizare și aplicare a serviciilor de curățare a rezervorului și sistemului de apă, pentru asigurarea calității apei potabile livrată consumatorilor și instituțiilor publice.

În continuare făcând referire la art. art.201 alin.(1), 206 alin. (5) din Codul Muncii, instanța de apel a notat faptul că, îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu este confirmată și prin circumstanțele indicate de către însuși reclamant în cererea de chemare în judecată, cât și în explicația nr. 52 din 12 august 2015 (f.d.31, Vol. I), potrivit cărora reclamantul Nicolai Vladimir a indicat că, problema dată a fost în regim de urgență soluționată, iar rezultatele repetate ale analizei apei au corespuns cerințelor normelor sanitaro-epidemiologice. Totodată, s-a indicat că, întreprinderea nu are resurse financiare pentru achitarea serviciilor de clorare a bazinului și sistemului de alimentare cu apă. În același timp însă, la data de 11 august 2015, specialiștii de la CSP Rezina au efectuat lucrările de clorare a sistemului de aprovizionare cu apă din localitate, așa încât problema a fost soluționată, fapt expus expres de către reclamant în explicația nr. 52 din 12 august 2015. (f.d.31, Vol. I)

În acest context, instanța de apel a relevat că, după cum rezultă din actele cauzei, reclamantul Nicolai Vladimir, nu a informat fondatorul Î.M. „Servicom - Mateuți” – la caz, Primăria satului Mateuți, în termen util, despre problema creată, precum și nici nu au fost solicitate surse financiare suplimentare, pentru remedierea situației, în vederea asigurării calității apei livrate consumatorilor.

În continuare analizând prevederile art. 210 alin. (1) din Codul Muncii, instanța de apel conchisă că, angajatorul Primăria satului Mateuți, raionul Rezina, întemeiat a aplicat reclamantului Nicolai Vladimir sancțiunea disciplinară sub formă de „avertisment”, fiind cert stabilită îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu de către reclamant, fapt ce a generat constatarea de către Serviciul Supraveghere de Stat a Sănătății Publice Rezina, a faptului că calitatea apei potabile furnizată grădiniței de copii, cât și tuturor consumatorilor din localitate, nu corespundea normelor sanitare.

Cu referire la cerința reclamantului privind anularea dispoziției Primarului satului Mateuți nr. 28-C din 11 septembrie 2015 prin care a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de „mustrare” reclamantului Nicolai Vladimir, instanța de apel a notat că la 23 iulie 2015, Primarul satului Mateuți a expediat în adresa Î.M. „Servicom - Mateuți” un demers prin care a solicitat raportul economico - financiar referitor la activitatea ÎM „Servicom - Mateuți” din momentul fondării întreprinderii până la zi, registrul indicațiilor săptămânale ale contorului, volumul lunar al pierderilor potrivit înregistrării indicațiilor contorului, soluții pentru lichidarea pierderilor, copia statutului, copia regulamentului intern de activitate a întreprinderii, copia regulamentului de prestare a serviciului de aprovizionare cu apă sau a contractului. (f.d.53, Vol. I)

La 29 iulie 2015, Primarul satului Mateuți a mai expediat în adresa Î.M. „Servicom - Mateuți” demersul nr. 120, prin care a solicitat informația amplă și concretă în formă scrisă, referitor la situația de criză creată în perioada de la 24 iulie 2015 până la acel moment, propuneri și căile de soluționare a acestora, asigurarea funcționării sursei existente alternative de aprovizionare cu apă, verificarea metrologică pentru sursa alternativă cu apă, acordându-i termen de executare până la 31 iulie 2015. (f.d.54, Vol. I)

Tot la 29 iulie 2015, Primarul satului Mateuți a solicitat prin cererea nr. 121, raportul economico - financiar referitor la activitatea Î.M. „Servicom - Mateuți” din momentul fondării întreprinderii până la zi, registrul indicațiilor săptămânale ale contorului, volumul lunar al pierderilor potrivit înregistrării indicațiilor contorului, soluții pentru lichidarea pierderilor, copia statutului, copia regulamentului intern de activitate a întreprinderii, copia

regulamentului de prestare a serviciului de aprovizionare cu apă sau a contractului (f.d.55, vol. I).

La 30 iulie 2015, directorul Î.M. „Servicom - Mateuți”, Vladimir Nicolai a expediat răspuns la demersul primarului nr. 120 din 29 iulie 2015. (f.d.29, Vol. I)

Prin răspunsul nr. 51 din 31 iulie 2015 reclamantul Nicolai Vladimir, la demersul nr. 121 din 29 iulie 2015, a remis în adresa primarului copia statutului întreprinderii, copia regulamentului privind folosirea sistemelor comunale de alimentare cu apă și canalizare, cu privire la regulamentul privind activitatea internă a întreprinderii, s-a indicat faptul că, este în proces de schimbare. (f.d.30, Vol. I)

Astfel, instanța de apel analizând prevederile art. 15 alin. (1) lit. e) din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13 decembrie 2013, a constatat faptul că, copia raportului financiar a fost prezentat de către directorul Î.M. „Servicom - Mateuți”, Vladimir Nicolai, autorității administrației publice locale, prin demersul din 21 septembrie 2015, (f.d.33, Vol. I) după atragerea la răspundere disciplinară, pentru neprezentarea informațiilor, ceea ce confirmă că, în termenul solicitat, informația nu a fost prezentată.

Ca urmare, instanța de apel a conchis că dispoziția Primarului satului Mateuți r-ul Rezina nr. 28-C din 11 septembrie 2015 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare” pentru încălcarea art. 15 alin. (1) lit. e) din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13 decembrie 2013, întemeiat a fost emisă de către autoritate, or, partea reclamantă nu a probat faptul prezentării raportului economic în termenul acordat, de până la 7 august 2015. (f.d.55, Vol. I)

În partea ce ține de cerința reclamantului privind anularea dispoziției Primarului satului Mateuți, raionul Rezina nr. 37-C din 5 octombrie 2015 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare, prin care reclamantul Nicolai Vladimir a fost sancționat cu sancțiunea disciplinară, sub formă de mustrare aspră.

Instanța de apel a menționat că din conținutul dispoziției Primarului satului Mateuți nr. 37-C din 5 octombrie 2015, rezultă că sancțiunea a fost aplicată pentru acumularea datoriilor față de salariați și furnizorul de energie electrică, precum și interzicerea accesului la informație financiară privind activitatea întreprinderii. (f.d.12, Vol. I)

În acest sens instanța de apel a menționat că în conformitate cu pct. 4.4 din Statutul Î.M. „Servicom-Mateuți”, administratorul poartă răspundere materială pentru obligațiunile întreprinderii pe care o conduce, precum și pentru neexecutarea sau executarea neconformă a obligațiilor sale, stipulate în contractul individual de muncă. (f.d.164, vol. I)

În afara de aceasta, conform actelor cauzei, S.A. „Furnizarea Energiei Electrice Nord” Bălți, la data de 21 septembrie 2015 a înaintat întreprinderii Î.M. „Servicom - Mateuți”, reclamația nr.10 pentru suma datoriei pentru energia electrică furnizată în valoare de 20452 de lei. (f.d.39, Vol. I)

Tot din actele cauzei instanța de apel a constatat că Primarul satului Mateuți, prin demersul nr.175 din 23 septembrie 2015, în scopul nereconectării de la rețeaua de energie electrică, a garantat achitarea datoriei (f.d.123, vol. I), precum și a solicitat acordarea unei perioade de grație (f.d.124, Vol. I), însă, furnizorul de energie electrică S.A. „Furnizarea Energiei Electrice Nord” Bălți, la data de 5 octombrie 2015 a deconectat energia electrică la stația de pompare a apei potabile până la data de 12 octombrie 2015, fapt confirmat prin factura fiscală seria JB nr.4032052 (f.d.128, Vol. I).

Ca urmare, instanța de apel a notat că locuitorii satului Mateuți, au fost lipsiți de apă, un termen de 7 zile, fapt care, s-a datorat acțiunilor necorespunzătoare/inacțiunilor administratorului Î.M. „Servicom - Mateuți”, Nicolai Vladimir, ca urmare a administrării defectuoase a întreprinderii, neasigurând achitarea în termen pentru serviciile prestate întreprinderii, în vederea asigurării furnizării apei potabile localității.

Subsidiar, instanța de apel a relevat că s-a mai constatat că administratorul Î.M. „Servicom - Mateuți”, reclamantul Nicolai Vladimir, a admis restanțe la capitolul efectuării plăților pentru salariați, circumstanță ce nu a fost negată de reclamant, precum și faptul că nu a acordat accesul la informație financiară privind activitatea întreprinderii în termenul solicitat de administrația publică locală.

În acest sens instanța de apel a invocat că, potrivit datelor evidenței contabile, întreprinderea Î.M. „Servicom - Mateuți”, la situația din 1 septembrie 2015 dispunea de active materiale nefinisate, în valoare de 250441 de lei, inclusiv: datorii debitoare neîncasate de la consumatorii de apă potabilă livrată în sumă totală de 157941 de lei și creditoare în sumă totală de 122992 de lei, datorii privind facturile comerciale în sumă de 20517 de lei, datorii privind retribuirea muncii în sumă de 100058 de lei, datorii privind asigurările în sumă de 2417 de lei, uzura mijloacelor fixe în sumă de 166735 de lei.

Tot aici, instanța de apel a precizat că Nicolai Vladimir nu a organizat un sistem de control intern privind contractarea deplină, respectarea condițiilor contractuale de către consumatorii de apă potabilă și nu a întreprins măsuri legale, pentru încasarea în termenii stabiliți a plăților pentru apa livrată, prin ce întreprinderii i-a fost cauzat prejudiciu în sumă de 157941,58 de lei, sub formă de datorii debitoare neîncasate de la consumatorii de apă potabilă livrată, care nu au fost recuperate, iar cu privire la managementul defectuos și activitatea nesatisfăcătoare a reclamantului în calitate de administrator, au fost expuse concluzii și de către Inspekția Financiară din cadrul Direcției Teritoriale Inspekcare Financiară Bălți, care prin Actul întocmit în rezultatul controlului efectuat, la finele lunii iunie 2016, a constatat multiple încălcări de ordin economico - financiar la întreprinderea menționată, admise în perioada de activitate a reclamantului în calitate de conducător al acesteia.

Având în vedere cele constatate, instanța de apel conchis că, au existat temeiuri suficiente pentru aplicarea, prin dispoziția Primarului s. Mateuți, raionul Rezina nr. 37-C din 5 octombrie 2015, a sancțiunii disciplinare sub formă de muștrare aspră reclamantului, or, activitatea reclamantului în cadrul Î.M. „Servicom - Mateuți”, a fost una nesatisfăcătoare, fiind acumulate datorii atât față de salariați, cât și furnizorul de energie electrică, iar acțiuni semnificative de recuperare a datoriilor față de întreprindere, de către administratorului acesteia nu au fost întreprinse.

Referitor la cerința reclamantului privind anularea dispoziției Primarului s. Mateuți nr. 39-C din 9 octombrie 2015 prin care s-a aplicat sancțiunea disciplinară reclamantului sub formă de „concediere” (f.d.14, Vol. I), instanța de apel analizând prevederile art. 29 alin. (1) lit. c), art. 32 alin. (1) din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, art. 10 alin. (1) lit. b) și lit. d) art. 86 alin. (1) lit. g) și k) din Codul muncii, a constatat că, sancțiunea disciplinară sub formă de concediere a fost aplicată reclamantului pentru neglijență în serviciu, atitudine necorespunzătoare față de întreprindere și mijloacele care i-au fost încredințate spre gestionare, supraconsum nejustificat de energie electrică, refuzul de a semna acordul bilateral cu furnizorul S.A. „REE-NORD” pentru a i se oferi o perioadă de grație și posibilitatea reconectării la sursa de energie electrică, acțiunii care au

avut ca rezultat deconectarea energiei electrice începând cu 5 octombrie 2015, lăsând consumatorii fără un serviciu vital - apă potabilă, circumstanțele enunțate au fost stabilite mai sus, fiind confirmate prin înscrisurile anexate la dosar, precum și în parte recunoscute de către reclamant, prin acțiune înaintată.

Tot aici, instanța de apel a precizat că, în cazul procedurii de aplicare a sancțiunii disciplinare reclamantului, au fost constatate toate faptele importante în acest sens, autoritatea publică acționând în corespundere cu normele legale aplicabile speței, iar soluția adoptată expune, într-o manieră clară argumentele și raționamentele pentru care a fost adoptat actul administrativ individual, iar temei de anulare a dispoziției nr. 39-C din 9 octombrie 2015 instanța de apel nu a regăsit, iar argumentele invocate de reclamant privind necesitatea anulării actelor administrative menționate, instanța de apel nu le poate reține, or, acestea se bazează pe motive formale, precum și fiind analizate prin prisma circumstanțelor de fapt constatate, activitatea reclamantului în cadrul întreprinderii, nu pot fi puse la baza emiterii unei hotărâri de anulare a dispozițiilor enunțate.

Din considerentele expuse mai sus, instanța de apel a conchis că, soluția primei instanței de admitere a acțiunii, este derivată din interpretarea eronată a normelor de drept material, motiv pentru care, hotărârea urmează fi casată cu emiterea unei noi decizii privind respingerea acțiunii înaintate de Vladimir Nicolai.

La 18 februarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Vladimir Nicolai a depus la Curtea de Apel Chișinău cerere de recurs împotriva deciziei din 3 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a deciziei instanței de apel, emiterea unei decizii noi cu menținerea hotărârii din 14 septembrie 2020 a Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești. (f.d.160/164, Vol.II)

În susținerea recursului recurentul Vladimir Nicolai a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată, adoptată cu încălcarea și aplicarea eronată normele de drept material și procedural, nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, probele fiind apreciate eronat.

Recurentul a menționat că, la examinarea cauzei a participat un judecător care nu avea dreptul să participe la examinarea acesteia. Astfel, recurentul a relevat că a fost lipsită de dreptul la un proces echitabil, sub aspectul examinării apelului de o instanță imparțială, având în vedere că judecătorul Grigore Dașchevici din cadrul completului - anterior a participat în prezenta cauza la examinarea cererii de apel depusă de Nicolai Vladimir, reprezentat de avocatul Aurel Gonciar împotriva hotărârii din 22 august 2016 a Judecătoriei Rezina, iar prin decizia din 14 decembrie 2016 al Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul în interesele reclamantului Nicolai Vladimir, a fost casată integral hotărârea din 22 august 2016 a Judecătoriei Rezina cu remiterea pricinii spre rejudecare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

Iar, conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod.

Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale. Respectiv, procedura de contencios administrativ în prezenta speță în partea procedurală urmează a fi examinată prin prisma dispozițiilor Codului administrativ, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, iar în partea materială urmează a fi aplicate prevederile legale în vigoare la momentul emiterii actului administrativ contestat, și anume a Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 (abrogată la 1 aprilie 2019). Or, în speță procedura administrativă se referă la o activitate administrativă inițiată până la 1 aprilie 2019, aspect care determină că la caz se vor aplica dispozițiile legale vechi, care reglementau aceste instituții.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar, conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 3 noiembrie 2021, în ședință publică, însă la materialele cauzei lipsesc date care ar confirma notificarea dispozitivului deciziei instanței de apel participanților la proces.

Din materialele dosarului rezultă că decizia motivată din 3 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată lui Vladimir Nicolai, la data de 20 ianuarie 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție nr.DS8006001620AS, anexat la actele cauzei (f.d. 156, Vol. III).

Se mai constată că la 18 februarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Vladimir Nicolai a depus recurs motivat împotriva deciziei din 3 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea deciziei contestate cu menținerea hotărârii din 14 septembrie 2020 a Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești.(f.d.160/164, Vol.II).

Astfel, recursul depus de Vladimir Nicolai împotriva deciziei din 3 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, este în termen.

La 6 aprilie 2022, în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs, într-un termen rezonabil, Curtea Supremă de Justiție, prin intermediul oficiului poștal, a expediat în adresa intimă Primăriei satului Mateuți, raionul Rezina, precum și terțului Î.M. „Servicom - Mateuți”, copia recursului depus de Vladimir Nicolai, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței. (f.d.171, Vol.III)

Prin referințele depuse prin intermediul poștei electronice la data de 28 aprilie 2022, ora 10.00(f.d.178/180, Vol.III), și respectiv ora 11.08 (f.d.181/188, Vol.III), de către avocatul Ivan Roșca care acționează în interesele Primăriei satului Mateuți, raionul Rezina, cât și de către primarul Angela Ursachi în interesele Primăriei satului Mateuți, raionul Rezina, au solicitat respingerea recursului depus de Vladimir Nicolai și menținerea deciziei din 3 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, însă terțul Î.M. „ Servicom - Mateuți” nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv, până la data examinării recursului.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție examinând admisibilitatea recursului depus de Vladimir Nicolai a considerat că acesta este admisibil, motiv pentru care prin încheierea din 11 mai 2022 a Curții Supreme de Justiție, recursul depus de Vladimir Nicolai a fost numit pentru examinare în complet de 5 judecători. (f.d. 190, Vol. III)

În conformitate cu art. 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

La caz, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție nu a considerat oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticele recurentului, au fost expuse cu suficientă claritate.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul înaintat și a casa decizia din 3 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată, din următoarele motive.

Conform art. 248 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă decizie prin care casează integral decizia instanței de apel și restituie cauza instanței de apel dacă, în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz.

Reieșind din prevederile art. 22 alin. (1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

De asemenea potrivit dispozițiilor art. 194 alin. (2) din Codul administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

Aplicabile litigiului sunt prevederile art. 244 alin. (2) coroborat cu art. 231 alin. (2) din Codul administrativ, care stipulează că pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

În sensul art. 219 alin. (1) din Codul administrativ, conform cărora instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal administrate, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Din materialele cauzei rezultă că, la 24 noiembrie 2015, Vladimir Nicolai a depus cerere de chemare de chemare în judecată împotriva Primăriei satului Mateuți, raionul Rezina, terț Î.M. „Servicom - Mateuți” privind anularea dispozițiilor, restabilirea în funcție și încasarea salariului, încasarea despăgubirilor pentru lipsa forțată de la muncă.

Prin hotărârea din 22 august 2016 a Judecătoriei Rezina, acțiunea înaintată de Nicolai Vladimir a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 14 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul depus de avocatul Aurel Gonciar în interesele reclamantului Nicolai Vladimir, a fost casată integral hotărârea din 22 august 2016 a Judecătorei Rezina cu remiterea pricinii spre rejudecare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Prin hotărârea din 14 septembrie 2020 a Judecătorei Orhei, sediul Șoldănești, a fost admisă parțial acțiunea înaintată de Vladimir Nicolai. Au fost anulate, ca fiind ilegale, dispozițiile Primarului satului Mateuți, raionul Rezina nr. 25-C din 24 august 2015 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, nr. 28-C din 11 septembrie 2015 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, nr. 37-C din 5 octombrie 2015 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, nr. 39-C din 9 octombrie 2015 „Cu privire la concediere”. A fost dispusă încasarea din contul Primăriei satului Mateuți, raionul Rezina în beneficiul lui Nicolai Vladimir cu titlu de despăgubire morală pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă 9 octombrie 2015 – 14 septembrie 2020, în mărime nu mai mică decât salariul mediu al salariatului pentru această perioadă. A fost dispusă încasarea din contul Primăriei satului Mateuți, raionul Rezina în beneficiul lui Nicolai Vladimir în locul restabilirii la locul de muncă o compensație în mărime de trei salarii medii lunare ale salariatului. În rest, pretențiile au fost respinse, ca neîntemeiate. (f.d.10/34, Vol.III)

Examinând cauza în ordine de apel, la 3 noiembrie 2021, Curtea de Apel Chișinău a admis apelul depus de Primăria satului Mateuți, raionul Rezina, a fost casată integral hotărârea din 14 septembrie 2020 a Judecătorei Orhei, sediul Șoldănești, și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea înaintată de Vladimir Nicolai a fost respinsă. (f.d.136/153, Vol.III)

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție verificând legalitatea deciziei contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse de Vladimir Nicolai, constată că soluția instanței de apel a fost adoptată cu încălcarea normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 202 alin. (1), (3) și (4) din Codul administrativ, judecătorul care examinează acțiunea în contencios administrativ trebuie să se abțină sau poate fi recuzat în baza temeiurilor prevăzute la art. 49 și 50. Declarația de abținere sau cererea de recuzare se face în scris, cu indicarea motivelor și anexarea probelor pertinente. Recuzarea sau abținerea judecătorului se examinează în ordinea prevăzută în Codul de procedură civilă.

Conform art. 50 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, pentru o autoritate publică într-o procedură administrativă nu pot acționa, de asemenea, persoanele în privința cărora există un motiv de justificare a neîncrederii față de o exercitare imparțială a funcției. Motivul indicat la alin. (1) poate exista, în special, atunci când persoana care acționează pentru autoritatea publică: a) întreține relații personale strânse cu un participant la procedura administrativă ori cu reprezentantul legal sau împuternicit al acestuia; b) și-a expus părerea în public în mod depreciativ sau într-un alt mod ce poate fi contestat în privința unui participant la această procedură; c) și-a expus părerea în public cu privire la finalitatea procedurii sau la aprecierea probelor până la încheierea procedurii; d) are un interes economic sau personal față de rezultatul procedurii administrative.

În corespundere cu prevederile art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art.169–171.

Potrivit art. 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea cauzei ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

Reieșind din prevederile art. 52 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, dacă există temeiurile specificate la art. 50 și 51, judecătorul, expertul, specialistul, interpretul, grefierul sunt obligați să se abțină de la judecată. Propunerea de recuzare și de abținere de la judecată se face oral sau în scris pentru fiecare în parte, trebuie să fie motivată și prezentată până la începerea dezbaterii cauzei în fond.

Din dispozițiile art. 378 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, rezultă că președintele ședinței de judecată anunță completul de judecată și informează participanții la proces că au dreptul să facă propuneri de recuzare. Temeiul înaintării propunerii de recuzare și abținere de la judecată, modul soluționării și efectele admiterii lor sunt prevăzute la art. 49-54.

În acest context, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că decizia din 3 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul depus de către Primăria satului Mateuți, raionul Rezina și a fost casată hotărârea din 14 septembrie 2020 a Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești și emisă o nouă hotărâre, a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural.

După cum rezultă din suportul probatoriu prezent la actele cauzei, prin hotărârea din 22 august 2016 a Judecătoriei Rezina, acțiunea înaintată de Nicolai Vladimir a fost respinsă ca neîntemeiată. (f.d.193, Vol.I)

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Vladimir Nicolai, reprezentat de avocatul Aurel Gonciar, a depus apel împotriva hotărârii din 22 august 2016 a Judecătoriei Rezina, solicitând casarea hotărârii primei instanței cu remiterea cauzei spre rejudecare. (f.d.206/208, Vol.I)

Conform fișei de repartizare a dosarului, cauza civilă nr. 02-2a-22676-11102016 a fost repartizată aleatoriu, prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, judecătorului raportor Grigore Dașchevici. (f.d.210, Vol.I)

Prin decizia din 14 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul depus de avocatul Aurel Gonciar în interesele reclamantului Nicolai Vladimir, a fost casată integral hotărârea din 22 august 2016 a Judecătoriei Rezina cu remiterea pricinii spre rejudecare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată. (f.d.37/41, Vol.II)

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă faptul că la emiterea deciziei din 14 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, a participat completul de judecată în următoarea componență: Mihail Ciugureanu (președinte), Grigore Dașchevici și Maria Anton (judecători).

Prin hotărârea din 14 septembrie 2020 a Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești, a fost admisă parțial acțiunea înaintată de Vladimir Nicolai împotriva Primăriei satului Mateuți, raionul Rezina, terț Î.M. „Servicom - Mateuți” privind anularea dispozițiilor, restabilirea în funcție și încasarea salariului, încasarea despăgubirilor pentru lipsa forțată de la muncă. Au fost anulate, ca fiind ilegale, dispozițiile Primarului satului Mateuți, raionul Rezina nr. 25-C din 24 august 2015 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, nr. 28-C din 11 septembrie 2015 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, nr. 37-C din 5 octombrie 2015 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, nr. 39-C din 9 octombrie 2015 „Cu

privire la concediere”. A fost dispusă încasarea din contul Primăriei satului Mateuți, raionul Rezina în beneficiul lui Nicolai Vladimir cu titlu de despăgubire morală pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă 9 octombrie 2015 – 14 septembrie 2020, într-o mărime nu mai mică decât salariul mediu al salariatului pentru această perioadă. A fost dispusă încasarea din contul Primăriei satului Mateuți, raionul Rezina în beneficiul lui Nicolai Vladimir în locul restabilirii la locul de muncă o compensație în mărime de trei salarii medii lunare ale salariatului. În rest, pretențiile au fost respinse, ca neîntemeiate. (f.d.10/34, Vol.III)

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 7 octombrie 2020, Primăria satului Mateuți, raionul Rezina a depus cerere de apel nemotivată (f.d.206/208, Vol.II), iar la 5 ianuarie 2021, a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii din 14 septembrie 2020 a Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești, solicitând casarea hotărârii contestate și emiterea unei decizii prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de Vladimir Nicolai (f.d.46/67, Vol.III).

Totodată, din actele cauzei rezultă că conform fișei de repartizare repetată a dosarului, cauza civilă a fost repartizată aleatoriu la data de 27 septembrie 2021, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, judecătorului raportor Anatolie Minciună. (f.d.116, Vol.III)

Prin dispoziția Președintelui Curții de Apel Chișinău cu nr. 48 din 30 decembrie 2020, modificată prin dispoziția Președintelui interimar al Curții de Apel Chișinău, Ana Panov cu nr. 27 din 1 iulie 2021, s-a dispus constituirea completelor de judecată în cadrul Curții de Apel Chișinău pentru anul 2021, iar potrivit dispoziției menționate, completul de judecată nr. 7 din cadrul Colegiului civil și de contencios și administrativ are următoarea componență: Președintele completului, judecătorul - Anatolie Minciuna și judecătorii - Vladislav Clima și Ecaterina Palanciuc.

Prin încheierea din 1 noiembrie 2021 a Președintelui interimar al Curții de Apel Chișinău, având în vedere imposibilitatea formării acestui complet de judecată pentru examinarea cauzelor numite pentru data de 1 noiembrie 2021 și 3 noiembrie 2021, din motiv că, judecătorul Ecaterina Palanciuc se află în concediu medical, cu respectarea prevederilor Regulamentului privind modul de constituire a completelor de judecată și schimbarea membrilor acestora, aprobat prin hotărârea CSM cu nr. 11/5 din 5 februarie 2013 și art.61 din Legea cu privire la organizarea judecătorească nr.514 din 6 iulie 1995, a dispus examinarea cauzelor numite în acest complet, pentru dățile de 1 noiembrie 2021 și 3 noiembrie 2021, în următoarea componență: Președintele ședinței, judecătorul Anatolie Minciuna și judecătorii Grigore Dașchevici și Vladislav Clima. (f.d.130, Vol.III)

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă faptul, că la emiterea deciziei din 3 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a participat completul de judecată în următoarea componență: Anatolie Minciuna (președinte), Vladislav Clima și Grigore Dașchevici (judecători).

În această ordine de idei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că judecătorul Curții de Apel Chișinău – Grigore Dașchevici, anterior a făcut parte din completul de judecată care a examinat cauza dată, în ordine de apel, iar prin deciziei din 14 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul depus de avocatul Aurel Gonciar în interesele reclamantului Nicolai Vladimir,

a fost casată integral hotărârea din 22 august 2016 a Judecătorei Rezina cu remiterea pricinii spre rejudecare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată, care este în legătură directă cu prezenta cauză de contencios administrativ, contrar prevederilor art. 50 alin. (2) lit. b) din Codul administrativ și art. 49 alin. (2), 50 alin. (1) lit. e) și art. 52 alin. (1) din Codul de procedură civilă, nu și-a declarat abținere de la judecarea apelului depus de Primăria satului Mateuți, raionul Rezina împotriva hotărârii din 14 septembrie 2020 a Judecătorei Orhei, sediul Șoldănești, punând în acest mod la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea sa la examinarea prezentului litigiu, prejudiciind la caz interesele justiției.

Astfel, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reiterează că, nerespectarea obligației de a asigura o judecată imparțială atrage nulitatea întregii proceduri realizate.

Instanța de recurs menționează că, statul, în baza dreptului oricărei persoane la un tribunal imparțial, recunoscut prin art. 6 din Convenție, are obligația pozitivă de a-și regla sistemul judiciar, astfel, încât orice jurisdicție să aibă obligația de a-și verifica imparțialitatea, atât din oficiu, cât și la cererea uneia dintre părți [Remli vs Franța, hotărârea din 23 aprilie 1996].

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție remarcă, că conform jurisprudenței de referință degajată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului la acest subiect se cere ca instanța investită cu soluționarea unei cauze să fie imparțială, ceea ce prezumă în mod normal absența prejudecății și nepărtinirii.

Cu titlu de principiu, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, cu referire la cauza *Padovani vs Italia* [hotărârea din 26 februarie 1993, § 27], a statuat că, este fundamental ca într-o societate democratică, tribunalele să inspire încredere justițiabililor, art. 6 § 1 din Convenție impunând ca fiecare instanță să fie imparțială. Imparțialitatea poate fi apreciată sub diverse aspecte, distingându-se un demers subiectiv, ce tinde a determina ceea ce judecătorul gândește în forul său interior într-o cauză anume și un demers obiectiv, cu scopul de a cerceta dacă acesta a oferit garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în privința sa [hotărârea *Piersack vs Belgia*].

Mai mult, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului reamintește în cauza *Piersack vs Belgia* că „chiar și aparențele puteau îmbrăca o anumită importanță și apreciază că fiecare judecător despre care există temerea legitimă a lipsei de imparțialitate trebuie să se recuze”.

În cauza *Porcola vs Luxembourg*, Curtea a reținut că încălcarea art. 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, în sensul neîntrunirii condiției unui tribunal imparțial și în alte hotărâri ale Curții, reiterându-se de fiecare dată că „simpla îndoială, oricât de puțin justificată ar putea fi ea, este suficientă pentru a altera imparțialitatea tribunalului”.

În acest context, este important faptul că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat importanța existenței unor garanții suficiente în vederea excluderii oricărei îndoiele legitime în privința imparțialității magistraților, or, în acest aspect, chiar aparențele pot avea o anumită importanță.

Corelând ipotezele relevate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție apreciază că acțiunile judecătorului Grigore Dașchevici la

examinarea cauzei din speță, fără a-și declara abținere de la judecată, sunt incompatibile testului de imparțialitate obiectivă perceput de un observator independent și dezinteresat.

Or, imparțialitatea este esențială pentru îndeplinirea adecvată a funcției judiciare, ea privește nu doar hotărârea însăși, ci și întreg procesul, prin care se ajunge la aceasta [valoarea 2, principiile de la Bangalore privind conduita judiciară].

Relaționând cele expuse supra, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție deduce că judecătorul Grigore Dașchevici a participat anterior la soluționarea prezentei cauze, pronunțând decizia din 14 decembrie 2016, iar examinarea repetată de către acesta a litigiului în ordine de apel trezește dubii în privința imparțialității și o posibilă intervenție arbitrară în favoarea sau defavoarea uneia dintre părți.

Dat fiind faptul că instanța de apel a emis o decizie cu încălcarea normelor procedurale, iar lichidarea acestor lacune în cadrul procedurii de examinare în recurs nu este posibilă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul depus de Vladimir Nicolai, de a casa decizia din 3 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecare în completul specializat în cauze de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu prevederile art. art. 247, 248 alin. (1) lit. d), alin. (2) și art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Vladimir Nicolai.

Se casează decizia din 3 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată înaintată de Vladimir Nicolai împotriva Primăriei satului Mateuți, raionul Rezina, terț Întreprinderea Mixtă „Servicom - Mateuți” cu privire la anularea dispozițiilor și încasarea despăgubirilor pentru lipsa forțată de la muncă, cu restituirea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Aliona Miron

Ala Cobăneanu

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru